

Bydgoszcz, dnia 12 grudnia 2017r.

Protokół z XXXVI posiedzenia Zespołu do spraw polityki rowerowej Miasta Bydgoszczy

Treść protokołu:

1. W posiedzeniu udział wzięli:

- Tomasz Joachimiak,
- Jolanta Drostek,
- Paweł Górny,
- Jakub Mikołajczak,
- Jolanta Wasilewska,
- Gabriela Robaszkiewicz,
- Witold Budzyński,
- Wojciech Bulanda,
- Jacek Kwaśniewski,
- Igor Białorucki,
- Zofia Kochańska,
- Szymon Lachowski,
- Adam Dziura,
- Mirosław Kozłowicz.

Lista obecności w załączeniu.

2. Architekt, Pan Igor Białorucki i Pan Szymon Lachowski przedstawili pomysł zagospodarowania nabrzeży Brdy na wysokości osiedli: Jachcice i Czyżkówko. Pan Igor Białorucki przekazał, że punktem wyjścia opracowanego projektu była możliwość wydłużenia trasy tramwaju wodnego (jednocześnie rekreacyjnego wykorzystania rzeki) w nawiązaniu do istniejącego szlaku wodnego E70. Do opracowania przeanalizowano układ przestrzenny, zieleń, sieć infrastrukturalną oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Zaproponowano połączenie Jachcic z Czyżkówkiem kładką pieszo – rowerową, utworzenie wokół Jachcic pętli rowerowej oraz przystani na rzece. Pan Szymon Lachowski podkreślił, że koncepcja zachowuje naturalność i dzikość miejsca przy jednoczesnym przywróceniu go mieszkańcom. Członkowie Zespołu poparli działania na rzecz zaktualizowania tej części miasta.
3. Pan Tomasz Joachimiak poinformował, że otrzymał opinię (załącznik do protokołu) przedstawicieli środowisk rowerzystów działających w Zespole, która dotyczy inwestycji pn. „Bydgoski Węzeł Wodny – Rewitalizacja bulwarów i nabrzeży Brdy”. Pan Tomasz Joachimiak zwrócił uwagę, że rozwiązania zaproponowane w dokumentacji i opinia rowerzystów są rozbieżne. Pani Jolanta Drostek przekazała, że uwarunkowania terenowe i własnościowe nie pozwolą na spełnienie oczekiwań przedstawionych przez stronę społeczną. Ponadto zakres projektu uniemożliwia np. spełnienie wniosku o połączenie z ul. Jagiellońską. Pan Paweł Górny stwierdził, że należy zaprojektować szeroki chodnik i szeroką drogę rowerową, gdyż inaczej

zostanie zaprojektowana błędna infrastruktura (należy zapewnić wygodną i szeroką infrastrukturę w celu zachęcenia do korzystania z niej). Pan Wojciech Bulanda powiedział, że infrastruktura w formie wspólnego ciągu pieszo – rowerowego nie jest właściwa i stwarza konflikty ruchowe. Pani Jolanta Drostek zauważyła, że wspólny ciąg pieszo – rowerowy jest w miejscach, gdzie istnieją ograniczenia z dostępem terenu, a ewentualne poszerzenie będzie wiązało się z przebudową skarpy, zwiększeniem kosztów i ingerencją w działki prywatne. Pan Jakub Mikołajczak powiedział, że zgadza się z podejściem przedstawicieli strony społecznej, oraz że połączenie musi być w pełni sprawne, zgodne ze Standardami rowerowymi. Ponadto Pan Jakub Mikołajczak przekazał, że przy braku infrastruktury rowerowej na ul. Jagiellońskiej, będzie to główny ciąg transportowy na linii wschód – zachód. Pan Paweł Górny zwrócił uwagę, że opracowywany odcinek powinien być projektowany na zwiększony ruch rowerowy. Ponadto, że lepiej jest wykonać krótszy odcinek, lecz w odpowiednim standardzie. Pani Jolanta Drostek przekazała również, że jest duży opór Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej do poszerzenia inwestycji kosztem koryta rzeki. Pan Paweł Górny zwrócił uwagę, że ewentualne poszerzenie nie będzie kosztem budynków. Podkreślono również fakt rozwijającej się infrastruktury mieszkaniowej na drugiej stronie rzeki, czego nie można wykluczyć w przyszłości również po północnej stronie. Stwierdzono, że opracowywany projekt najprawdopodobniej nie jest w stanie spełnić wymagań rowerzystów i należałoby zlecić nowe opracowanie. Zespół podtrzymał stanowisko przedstawione w opinii członków strony społecznej. Pani Jolanta Drostek powiedziała, że niezbędna będzie analiza projektu pod kątem spełnienia przedstawionych wymagań. Analiza ta będzie punktem wyjścia do podjęcia decyzji w sprawie formy zaprojektowania i realizacji omawianej rewitalizacji bulwarów i nabrzeży Brdy.

4. Pan Tomasz Joachimiak poinformował, że przeanalizował wszystkie zestawione 142 miejsca pod przyszłe stojaki rowerowe. Miejsca zostały zestawione w 3 grupy: lokalizacje bez przeciwwskazań do ustawienia stojaków, miejsca, gdzie ustawienie stojaków nie będzie możliwe (teren prywatny lub brak przestrzeni) oraz miejsca do rozpatrzenia i podjęcia decyzji. Pan Jakub Mikołajczak zapytał, czy możliwe jest zwrócenie się do właścicieli nieruchomości prywatnych i ufundowanie stojaków na ich terenach. Pan Mirosław Kozłowicz poprosił o zlecenie prawnikowi opracowania opinii prawnej w poruszanej kwestii. Pan Tomasz Joachimiak poinformował, że opracowane zostały schematy stojaków (dwa typy: jeden, który byłby ustawiany na obszarze objętym ochroną konserwatorską i drugi, który byłby ustawiany poza tą strefą). Ponadto opracowano schematy rozmieszczenia stojaków, w zależności od ustawienia w odniesieniu do krawędzi jezdni lub zabudowań: prostopadle, równolegle lub skośnie. Zespół omówił niektóre lokalizacje. Zespół podjął dyskusję nad dalszą organizacją pracy, w celu zaopiniowania wszystkich lokalizacji biorąc pod uwagę: własności gruntowe, uwarunkowania przestrzenne i uzasadnienie zapotrzebowania w konkretnych miejscach. Pan Tomasz Joachimiak poinformował, że prześle uaktualnione w tabeli zestawienie stojaków do Pana Sebastiana Nowaka.

Tomasz Joachimiak

Imię i nazwisko osoby sporządzającej protokół

Na tym protokół zakończono i podpisano

Tomasz Joachimiak

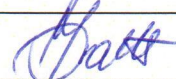
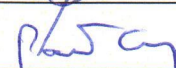
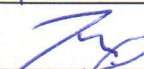

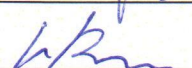
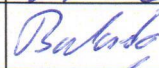
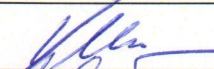
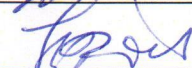
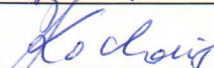
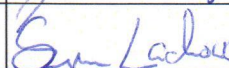
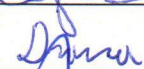
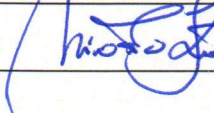
Tomasz Joachimiak

Mirosław Kozłowicz
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA
MIROSLAW KOZLOWICZ

Mirosław Kozłowicz

Lista obecności

XXXVI posiedzenie Zespołu do spraw polityki rowerowej Miasta Bydgoszczy z dnia 12 grudnia 2017r.		
Imię i nazwisko	Instytucja/Stanowisko	Podpis
Tomasz Jędrusiński	ZONiKP	
Włodzisław Dziwiałek	UM HIM	
Paweł Górnay	Stowarzyszenie Społeczny Rzecznik Pieszych w Bydgoszczy	
JAKUB MIKOŁAJCZAK	RADA MIASTA BYDGOSZCZY	
Jolanta Wierzbicka	rowerystka	
Gabriela Dobroszkiewicz	KTR i grup 4	
Krzysztof Bedzyński	rowerysta	
Jożef Barabek	Stowarzyszenie Bydgoski Klub Kolarzy	
Janek Kwasiński	UM BP	
Jan Szewczyk	Politechniki Warszawski	
Krzysztof Kocierzka	rowerystka	
Szymon Łachowicz	Spółeczny Rzecznik Pieszych	
Adam Duma	SK / rowerysta	
MIROSLAW KORTONIK	Z-CA PREZYDENTA M.	

masa.bydgoszcz.pl

Stowarzyszenie Bydgoska Masa Krytyczna
ul. Leszczyna 17
85-356 Bydgoszcz
kontakt@masa.bydgoszcz.pl
tel. 889-971-635

Bydgoszcz, dn. 08.12.2017 r.

Mirosław Kozłowicz
Przewodniczący Zespołu
ds. polityki rowerowej
Miasta Bydgoszczy

**Opinia przedstawicieli środowiska rowerzystów działających w Zespole
ds. Polityki Rowerowej Miasta Bydgoszcz nt. projektu inwestycji pn. „Bydgoski Węzeł Wodny
– Rewitalizacja bulwarów i nabrzeży Brdy”**

W związku z przekazaniem przez Panią Jolantę Drostek z Wydziału Inwestycji Miasta Urzędu Miasta Bydgoszczy informacji dotyczących inwestycji pn. „Bydgoski Węzeł Wodny – Rewitalizacja bulwarów i nadbrzeży Brdy”, w dniu 22 listopada 2017 roku społecznie działający w Zespole ds. Polityki Rowerowej Miasta Bydgoszczy przedstawiciele rowerzystów odbyli spotkanie, na którym omówili otrzymany projekt. Stowarzyszenie Bydgoska Masa Krytyczna w imieniu obecnych działaczy rowerowych przedstawia następujące uwagi:

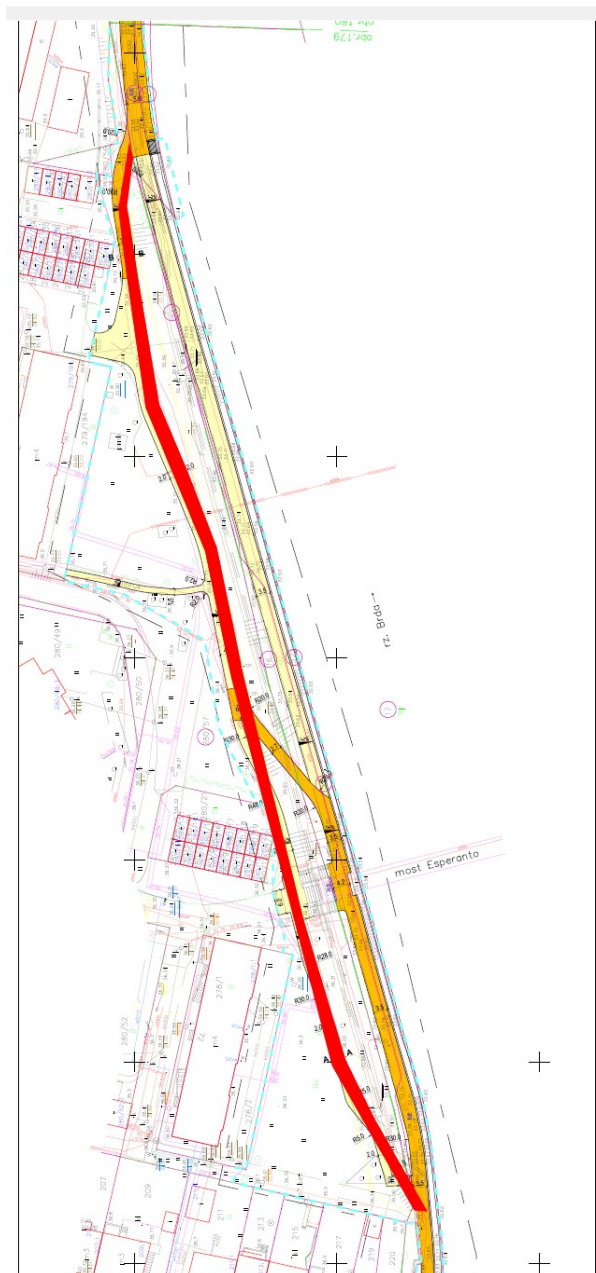
1. Materiały wyjściowe zawierające normy, przepisy budowlane i rozporządzenia w opisie technicznym projektu nie zostały uzupełnione o „Standardy techniczne i wykonawcze dla infrastruktury rowerowej Miasta Bydgoszczy”, co wiąże się z utworzeniem/poprawą projektu tak by spełniał wymóg pełnej zgodności z przyjętymi Standardami.
2. Cała długość bulwarów musi posiadać rozdzielony ciąg rowerowy i pieszy.
3. Należy poszerzyć drogi rowerowe do szerokości 2,5 metra.
4. Infrastrukturę rowerową należy rozplanować na jednej wysokości – rowerzyści poruszający się utworzoną w ramach budowy Trasy Uniwersyteckiej infrastrukturą rowerową znajdującą się nad bulwarami zgłaszają bardzo negatywne opinie związane ze zmianą wysokości poziomu drogi rowerowej wymuszające wkładanie dodatkowej siły w pokonanie podjazdu

Stowarzyszenie Bydgoska Masa Krytyczna
ul. Leszczyna 17
85-356 Bydgoszcz
kontakt@masa.bydgoszcz.pl
tel. 889-971-635

masa.bydgoszcz.pl

- i niepotrzebne hamowanie pogarszające bezpieczeństwo na zjeździe.
5. W ramach inwestycji należy przebudować wąski, utrudniający komunikację mostek znajdujący się na tyłach budynku przy ulicy św. Floriana 6A.
  6. Droga rowerowa w okolicy mostu Esperanto powinna przebiegać wraz z przyległym chodnikiem zgodnie z załączonym rysunkiem pomocniczym:

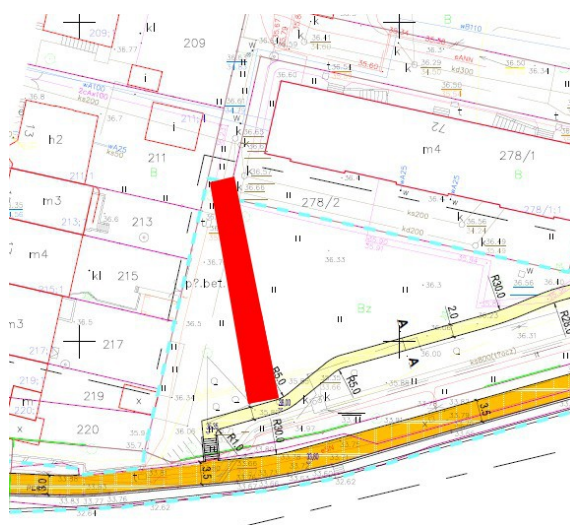

masa.bydgoszcz.pl

Stowarzyszenie Bydgoska Masa Krytyczna
ul. Leszczyna 17
85-356 Bydgoszcz
kontakt@masa.bydgoszcz.pl
tel. 889-971-635

Należy zapewnić płynny wjazd na drogę rowerową poprowadzoną ponad chodnikiem przylegającym bezpośrednio do Brdy, eliminując możliwy konflikt z ruchem pieszym oraz umożliwiając dojechanie rowerem do mostu Esperanto, skierowaniem się w ulicę Jagiellońską bądź też kontynuowanie jazdy w kierunku mostu Pomorskiego.

7. Należy utwardzić „przedsept” zlokalizowany na projekcie jak poniżej:

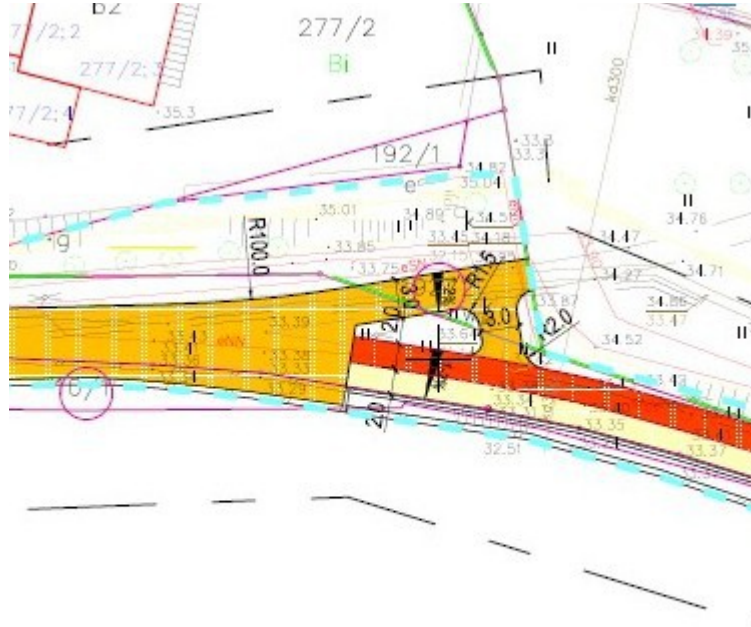

8. Ciąg pieszo-rowerowy łączący projektowaną infrastrukturę z istniejącym ciągiem pieszym dochodzącym do przejścia dla pieszych przy przystanku tramwajowym Jagiellońska/Łużycka należy zaprojektować jako osobny ciąg pieszy wraz z zaprojektowaniem chodnika w formie podjazdu i likwidacją schodów oraz wydzieloną drogą rowerową tak, aby w przyszłości dowiązać drogę rowerową na ul. Jagiellońskiej. Ułatwi to również utworzenie przejazdu rowerowego przez ulicę Jagiellońską, które nie wymaga dużej inwestycji.

masa.bydgoszcz.pl

Stowarzyszenie Bydgoska Masa Krytyczna
ul. Leszczyna 17
85-356 Bydgoszcz
kontakt@masa.bydgoszcz.pl
tel. 889-971-635

9. Zaprojektować dojazd z dojazdem do przejścia dla pieszych przez ulicę Jagiellońską od strony wschodniej:

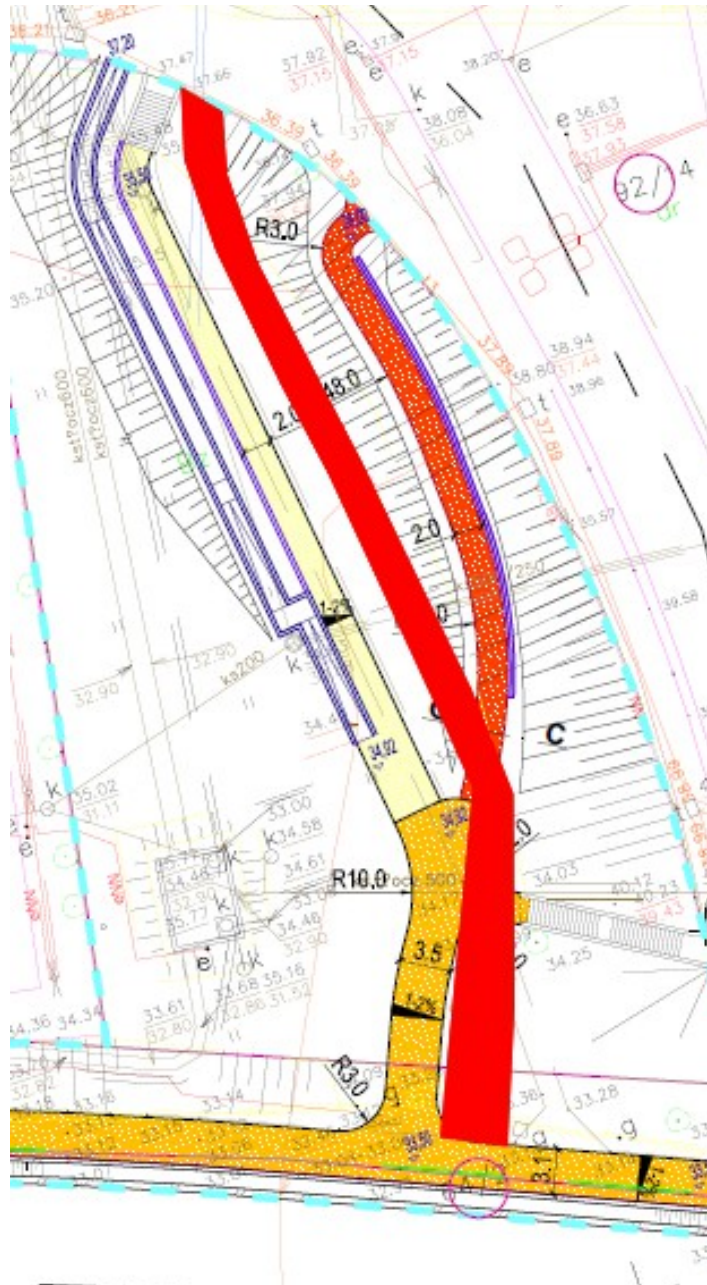

masa.bydgoszcz.pl

Stowarzyszenie Bydgoska Masa Krytyczna
ul. Leszczyna 17
85-356 Bydgoszcz
kontakt@masa.bydgoszcz.pl
tel. 889-971-635

10. Drogę rowerową łączącą bulwary z rondem Fordońskim należy przeprowadzić równoległe do projektowanego chodnika.

Dodatkowo zwracamy uwagę, że nowy odcinek drogi rowerowej należy połączyć z już istniejącą infrastrukturą poprzez odpowiednie przebudowanie odcinka istniejącej drogi rowerowej w południowo-zachodnim narożniku ronda Fordońskiego (przykładowo, zgodnie

Stowarzyszenie Bydgoska Masa Krytyczna
ul. Leszczyna 17
85-356 Bydgoszcz
kontakt@masa.bydgoszcz.pl
tel. 889-971-635

masa.bydgoszcz.pl

z rysunkiem 21 Standardów technicznych i wykonawczych dla infrastruktury rowerowej Miasta Bydgoszczy) zapewniając maksymalną przejrzystość określającą pierwszeństwo poszczególnych użytkowników korzystających w drogi rowerowej.

11. Prosimy o dokładne określenie miejsca utworzenia przystanku tramwaju wodnego zlokalizowanego w okolicy mostu Pomorskiego. Podkreślamy, że przystanek tramwaju wodnego nie może przylegać bezpośrednio do ciągu pieszo-rowerowego, gdyż oczekujący na tramwaj wodny lub wysiadający z niego pasażerowie będą narażeni na konflikt z potokiem rowerzystów.

Zwracamy uwagę, że projekt zakłada w głównym zakresie połączenie ciągu pieszego z ciągiem rowerowym w postaci wspólnej przestrzeni pieszo-rowerowej. Jest to bardzo błędne założenie, będące przyczyną wielu konfliktów między ruchem pieszym jak i rowerowym. Dodatkowo częste zwracanie uwagi na fakt odkładania budowy drogi rowerowej na ul. Jagiellońskiej z racji możliwości wykorzystania trasy nad Brdą jako trasy komunikacyjnej wymusza utworzenie na tym odcinku osobnego, szerokiego ciągu rowerowego łączącego funkcje turystyczne oraz komunikacyjne. Warto zaznaczyć, że zgodnie ze Standardami technicznymi i wykonawczymi dla infrastruktury rowerowej Miasta Bydgoszczy wspólnych ciągów pieszo-rowerowych nie można tworzyć w miejscach, gdzie w ciągu godziny ruch pieszych przekracza 100 osób na godzinę i 100 rowerzystów na godzinę w przeliczeniu na metr przekroju. W trakcie przeprowadzonych przez nas badań natężenia ruchu rowerowego i pieszego w dniach 24, 26, 29 listopada oraz 5 grudnia na odcinkach obejmującym projekt przebudowy bulwarów wynika, że ruch ten w miesiącach jesienno-zimowych jest zbliżony do tej wartości. Oczywistym wydaje się więc, że w miesiącach wiosenno-letnich ruch ten będzie przekraczał zapisane w Standardach wartości. Utworzenie nowej nawierzchni na tym odcinku dodatkowo wpłynie na zwiększenie ruchu tak pieszego jak i rowerowego (dodatkowi spacerowicze, osoby aktywnie uprawiające sport, turystyka rowerowa, komunikacja rowerowa, kolarze szosowi). W związku z powyższym dodatkowo wnioskujemy o poszerzenie ciągów rowerowych (w ramach możliwości) do szerokości 2,5 metra. Taka szerokość zapewni bezproblemowe funkcjonowanie infrastruktury przez najbliższe kilkanaście lat. Równocześnie zwracamy uwagę na potrzebę

Stowarzyszenie Bydgoska Masa Krytyczna
ul. Leszczyna 17
85-356 Bydgoszcz
kontakt@masa.bydgoszcz.pl
tel. 889-971-635

masa.bydgoszcz.pl

poszerzenia ciągów pieszych, gdyż szerokość na poziomie 1,5-2 metrów jest obecnie i będzie w przyszłości niewystarczająca zmuszając pieszych do korzystania z ciągu rowerowego.

W projekcie znajdują się płyty ażurowe – prosimy o informację co na tych płytach docelowo ma zostać umiejscowione?

Prosimy również o wskazanie miejsc ustawienia ławek w ramach realizowanego projektu oraz miejsc wyznaczonych na elementy infrastruktury takie jak ławki, parkingi rowerowe, szalety miejskie, stoły do tenisa stołowego, ect. mające zostać ustawione już po realizacji projektu w ramach innych środków.

Dodatkowo zwracamy uwagę na fakt, że należy poszerzyć realizowany projekt o utworzenie połączenia istniejącej drogi rowerowej znajdującej się nad bulwarami powstałej w ramach budowy Trasy Uniwersyteckiej z ulicą Jagiellońską – ten postulat był zgłaszany na posiedzeniu Zespołu 30 sierpnia 2016 roku.

Wojciech Bulanda

Stowarzyszenie Bydgoska Masa Krytyczna